
Sixty Years After. Pamětníci řecké občanské války vzpomínají v interview studentů IMS, UK FSV

Sixty Years After. Pamětníci řecké občanské války vzpomínají v interview studentů IMS, UK FSV

Od začátku letního semestru 2010 probíhá na Institutu mezinárodních studií, UK FSV, ojedinělý projekt s názvem *Sixty Years After. Memory of Greek Civil War Refugees in Czechoslovakia, 1949-2009*. Přípraven byl pod vedením dr. Kateřiny Králové ve spolupráci s letitými zahraničními partnery, soluňskou University of Macedonia a Civil Wars Study Group. Záštitu nad projektem převzal ředitel IMS doc. Jiří Vykoukal a především německá nadace *Erinnerung, Verantwortung, Zukunft* (EVZ) v rámci svého programu *Geschichtswerkstatt Europa*, která projekt financuje. Cílem týmu složeného z českých i řeckých studentů a akademiků je analyzovat pomocí metod orální historie životní příběhy pamětníků řecké občanské války, kteří přišli do naší země koncem 40. let, a představit je v socio-politickém kontextu studené války české veřejnosti.

Projekt je koncipován jako seminář skládající se ze dvou částí – z cyklu přednášek vedených domácími i externími vyučujícími a z práce v terénu založené na samotných rozhovorech s narátory, ze kterých bude následně vytvořen audio-archiv digitalizovaných svědectví. Právě možnost spolupráce s odborníky z jednotlivých oborů, jejich interdisciplinární složení, účast zahraničních akademiků a terénní výzkum jsou atributy, které činí projekt jedinečným. Díky doc. Miroslavu Vaňkovi, vedoucímu Centra orální historie při Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR a předsedovi České asociace orální historie, měli studenti příležitost seznámit se s metodou orální historie jako takovou. S prvními řeckými imigranty se měli studenti možnost setkat na přednášce historika Kostase Tsivose a etnologky Antuly Botu. Zatímco paní Botu je zástupkyní druhé generace řeckých uprchlíků v Československu, pan Tsivos sem přišel na studia o několik dekád později coby stipendista řecké KKE. Oba se dějinám řecké komunity u nás věnují v podstatě od svých studií.

Na jejich přednášky navázala absolventka oboru Ruských a východoevropských studií UK FSV Lenka Kopřivová, která dlouhodobě spolupracuje s Českým rozhlasem na technické správě digitálního archivu Paměť národa, který je rozsáhlou sbírkou vzpomínek pamětníků budovanou po celé Evropě. Studenty seznámila především s praktickou stránkou orální historie a ukázala jim, jak postupovat při zpracovávání nahrávek. S možnými nástrahami v podobě generačně zažitých řeckých slov a frází, jež mohou zaznít z úst pamětníků, se studenti snadno vyrovnají díky rychlokurzu řečtiny s Efthymiou Maniati, která žije v České republice již několik let a na IMS působí jako lektorka novořečtiny. Na 5. května je naplánována přednáška s Georgií Sarikoudi, studentkou doktorandského programu Aristotelovy univerzity v Soluni, která pracuje na své dizertační práci týkající se právě tématu uprchlíků řecké občanské války a pořídila již mnohé nahrávky rozhovorů s řeckými emigranty, kteří se z Československa vrátili zpět do Řecka.

Řeckou akademickou obec dále zastupuje prof. Nikos Marantzidis, jehož studenti IMS mohou znát nejen z opakovaných přednáškových cyklů k soudobým dějinám Řecka, ale také například z pražské konference Řecká občanská válka po 60 letech, která se konala v prosinci 2007. V rámci své přednášky bude 19. května se studenty debatovat o řecké kolektivní paměti a jejím formování občanskou válkou. Svou výukou de facto ukončí řadu tematických hodin. V Praze se s ním studenti stejně jako s ostatními vyučujícími znovu setkají počátkem zimního semestru 2010/11 na mezinárodním workshopu, na němž budou vyhodnocena data sebraná v rámci terénního výzkumu.

Právě za tímto účelem se účastníci semináře vybavení potřebnými historickými znalostmi, metodickými základy a také příslušnou technikou pro pořízení digitálního záznamu již za pár týdnů rozjedou po České republice. Úkolem každého studenta je pořídít dva rozhovory se šesti pamětníky. Výsledky výzkumu a interview s narátory budou následně analyzovány a evaluovány za účasti zahraničních hostů z partnerských institucí nejen na již zmiňovaném podzimním workshopu, ale zároveň také publikovány knižně, včetně nejlepších úryvků ze získaných rozhovorů. Více informací o projektu mohou zájemci získat z [webových stránek](#), na kterých rovněž naleznou pravidelně aktualizovaný blog a profily studentů i vyučujících.

redakci i-Fora poskytla Martina Macáková (IMS, II. ročník)